

ЗАДАЧА 1. Британецът Борис в България – РЕШЕНИЯ

Британецът Борис пристига в България. Той разполага с малък английско-български речник, в който има преведени 10 думи, с 10 преводни изречения и с 5 формулировки относно превода от английски на български език.

Речник

boy – момче

girl – момиче

eats – яде

green – зелен

drinks – пие

apple – ябълка

water – вода

pizza – пица

beer – бира

salty – солен

Преводни изречения

1. Boris wishes to eat pizza. – Борис желае да яде пица.
2. The girl drinks coffee. – Момичето пие кафе.
3. Ben doesn't eat cake. – Бен не яде торта.
4. Tina will eat an apple. – Тина ще яде ябълка.
5. The apple is big. – Ябълката е голяма.
6. The pear is green. – Крушата е зелена.
7. Ben wishes to drink water and beer. – Бен желае да пие вода и бира.
8. The salad and the pizza are specialties of Ben. – Салатата и пицата са специалитети на Бен.
9. Tina eats a meatball and drinks water. – Тина яде кюфте и пие вода.
10. Ben will eat a salad with an egg. – Бен ще яде салата с яйце.

Формулировки за превода от английски на български

1. Съществителните от среден род завършват на *-e* и се членуват с *-то*.
2. Съществителните от женски род завършват на *-a* и се членуват с *-та*.
3. Прилагателните получават окончание *-o* за среден род.
4. Прилагателните получават окончание *-a* за женски род.
5. Съществителните получават окончание *-и* за множествено число.

1. Избройте още 10 думи, които липсват в речника и които Борис може да научи от информацията, с която разполага.

Отговор (включва всички възможни думи):

желае, да, кафе, не, торта, голяма, зелена, и, салата, салатата, кюфте, яйце, с, е, крушата, са, специалитети, ще, на, Борис, Бен, Тина

2. Въз основа на дадената информация Борис може да изведе още формулировки за превода от български на английски. Кои са те?

а) Българските глаголи в 3 л. ед. ч. завършват на *-е*.

Отговор:

Вярно – в изречения 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 всички глаголи завършват на *-е*. Съществителните са в ед. ч. и съответно се свързват с глаголи в 3 л., ед. ч.

б) Думите *зелени, големи, солени* са прилагателни в множествено число.

Отговор:

Невярно, защото думите липсват в речника и няма формулировка, която се отнася до образуването на мн. ч. при прилагателните имена.

в) Думата *ще* се използва за образуване на бъдеще време в български.

Отговор:

Вярно заради преводното съответствие в изречения 4 и 10.

г) Думите *яйцето, ето, кюфтето, кафето* са членувани съществителни от среден род.

Отговор:

Невярно, защото думата *ето* не е членувана форма на *е*, тъй като *е* не е съществително и не се членува – тя съответства на английския глагол *is*.

д) Членувани в ж. р. са думите *пицата, водата, бирата, салата*.

Отговор:

Невярно, тъй като *салата* не е членувано, което става ясно от съпоставката на изречения 8 и 10.

е) Неопределителният член (*a / an*) не се превежда с отделна дума на български език.

Отговор:

Вярно – установява се при проследяване на преводните съответствия на изречения 4, 9 и 10.

3. Кои от следните изречения на български език Борис може да разбере правилно, като имате предвид както дадената информация, така и изведената при решаването на задачата?

Речник

boy – момче

girl – момиче

eats – яде

green – зелен

drinks – пие

apple – ябълка

water – вода

pizza – пица

beer – бира

salty – солен

Преводни изречения

1. Boris wishes to eat pizza. – Борис желае да яде пица.
2. The girl drinks coffee. – Момичето пие кафе.
3. Ben doesn't eat cake. – Бен не яде торта.
4. Tina will eat an apple. – Тина ще яде ябълка.
5. The apple is big. – Ябълката е голяма.
6. The pear is green. – Крушата е зелена.
7. Ben wishes to drink water and beer. – Бен желае да пие вода и бира.
8. The salad and the pizza are specialties of Ben. – Салатата и пицата са специалитети на Бен.
9. Tina eats a meatball and drinks water. – Тина яде кюфте и пие вода.
10. Ben will eat a salad with an egg. – Бен ще яде салата с яйце.

Формулировки за превода от английски на български

1. Съществителните от среден род завършват на *-e* и се членуват с *-то*.
2. Съществителните от женски род завършват на *-a* и се членуват с *-та*.
3. Прилагателните получават окончание *-o* за среден род.
4. Прилагателните получават окончание *-a* за женски род.
5. Съществителните, които завършват на *-i*, са в множествено число.

а) *Момчето не желае салата с яйца.*

А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника**.

Б) Борис не може да разбере изречението поради липсваща формулировка.

В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките**.

Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

Б), защото липсва формулировка, че съществителни в мн. ч. могат да завършват на *-а*. Думата може да се изведе от преводните съответствия в ед. ч., но няма формулировка, по която да се образува мн. ч. на думата – *яйца*.

б) *Бен яде солено кюфте.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

Г), тъй като Борис разполага с всички думи от изречението и формулировка за образуване на прилагателно в ср. р.

в) *Тина пие зелена бира и яде солена риба.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради липсваща дума в речника.
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

А), защото думата *риба* не фигурира нито в речника, нито в преводните изречения.

г) *Бен и Тина ще ядат солена торта.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради липсваща формулировка.
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

Б), защото липсва правило за образуване на мн. ч. при глаголите.

д) *Бен ли пие бира?*

- А) Борис не може да разбере изречението поради липсваща дума в речника.

- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

А), защото в речника липсва думата *ли*.

е) *Момичето яде пица, момчето пие вода.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

Г), защото всички думи се съдържат в речника и има правило за членуване на съществителни от ср. р.

ж) *Момичето ще пропие зелена вода.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради липсваща дума в речника.
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

А), защото в речника липсва думата *пропие*.

з) *Зелената салата е солена.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради липсваща формулировка.
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

Б), защото липсва правило за членуване на прилагателните.

и) *Бен си яде тицата с яйце.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща формулировка.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

А), защото в речника липсва думата *си*.

й) *Момчето не ще кюфте.*

- А) Борис не може да разбере изречението поради **липсваща дума в речника.**
- Б) Борис не може да разбере изречението поради **липсващо правило.**
- В) Борис не може да разбере изречението поради **несъответствие на информацията в речника, преводните изречения и формулировките.**
- Г) Борис може да разбере изречението.

Отговор:

В), защото *ще* липсва в речника със значение на пълнозначен глагол (*искам*), а в преводните съответствия служи за образуване на бъдеще време и отговоря на английския спомагателен глагол *will*.